

มุมมอง

1 HUMAN RIGHTS PERSPECTIVE

สิทธิ

ปีที่ 23 ฉบับที่ 3 เดือนมีนาคม 2567

สารบัญ

ครบรอบ 1 ปี กฎหมายป้องกันการทรมานฯ
กสม. ร่วมภาคีเครือข่ายถอดบทเรียนการบังคับใช้กฎหมาย
หนุญไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสาร OPCAT - พัฒนาโรงพักต้นแบบ
ไร้การกระทำทรมาน 1

กสม. และ กสทช. กำกับดูแลการควมบรมรุงกิจ DTAC - TRUE
ให้ผู้บริโภคจ่ายค่าบริการในอัตราที่เป็นธรรมและส่งเสริม
การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล 4

สารจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เนื่องใน “วันสตรีสากล” ประจำปี 2567..... 6

ข่าวกิจกรรม กสม. 7

ฝรั่งเศสรับรองสิทธิในการท่าแก่
ไว้ในรัฐธรรมนูญเป็นประเทศแรกของโลก..... 8

ครบรอบ 1 ปี กฎหมายป้องกันการทรมานฯ กสม. ร่วมภาคีเครือข่ายถอดบทเรียน การบังคับใช้กฎหมาย หนุญไทยเข้าเป็นภาคี พิธีสาร OPCAT- พัฒนาโรงพักต้นแบบ ไร้การกระทำทรมาน

เป็นเวลา 1 ปีมาแล้วนับตั้งแต่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญบุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 หรือกฎหมายป้องกันการทรมานและอุ้มหาย มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 หลังผ่านการผลักดันของภาคส่วนต่าง ๆ มากกว่า 10 ปี กระทั่งประเทศไทยมีกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันสอดคล้องและเป็นไปตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีมาตั้งแต่ปี 2550 และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (ICPPED) ที่ไทยได้แสดงเจตนารมณ์เข้าเป็นภาคีไว้ตั้งแต่ปี 2555

โอกาสนี้ เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายและองค์กรภาคประชาสังคม ประกอบด้วย กระทรวงยุติธรรม สถาบันนิติวัชร์ สำนักงานอัยการสูงสุด มูลนิธิผสานวัฒนธรรม สมาคมป้องกันการทรมาน (Association for the Prevention of Torture: APT) และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) ได้จัดเสวนาวิชาการในโอกาสครบรอบ 1 ปี ของการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญบุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยน

ข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรภาคประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ในเวทีดังกล่าว ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมการปกครอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือดีเอสไอได้ชี้แจงถึงการเตรียมความพร้อมและการดำเนินการเพื่อบังคับใช้กฎหมาย ทั้งด้านบุคลากร การออกกฎหมายลำดับรอง รวมถึงระเบียบที่จำเป็น การจัดหาอุปกรณ์และระบบกลไกในการทำงาน โดยเฉพาะกล้องติดตัวเจ้าหน้าที่สำหรับบันทึกภาพและเสียงขณะจับกุมและ

สอบสวน ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดซื้อและส่งมอบในสิ้นเดือนมีนาคมเพิ่มอีก 40,000 ตัว เช่นเดียวกับทางดีเอสไอ และกรมการปกครองที่ได้จัดหากล้องให้เจ้าหน้าที่เช่นกัน นอกจากนี้ กรมการปกครองยังได้เปิดศูนย์รับแจ้งเหตุ 878 อำเภอทั่วประเทศ ขณะที่สำนักงานอัยการสูงสุดก็ได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่รับแจ้งเรื่องร้องเรียนครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศตลอด 24 ชั่วโมง

“

วงเสวนาสะท้อนว่า **พัฒนาการที่สำคัญ** ประการหนึ่งจากการมีกฎหมายฉบับนี้ คือ **หากประชาชนผู้ใดพบเห็นการกระทำที่เข้าข่าย ความผิดฐานทรมาน หรือ บังคับให้สูญหาย** สามารถแจ้งเหตุได้กับทั้ง ตำรวจ อัยการ ฝ่ายปกครอง และกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งทำให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้าถึงความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

”

สำหรับการบังคับใช้กฎหมายป้องกันการทรมานและอุ้มหายในรอบปีที่ผ่านมาแม้จะพบอุปสรรคอยู่บ้าง แต่ก็มีความพยายามในการแก้ไขปัญหา และยกระดับการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยพบว่าหน่วยงานต่าง ๆ มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด ยกตัวอย่างคดี “**ป่าบัวผัน**” ที่มีการซ้อมทรมาน “**ลุงเปี้ยก**” เพื่อบังคับให้สารภาพซึ่งดีเอสไอรับเป็นคดีพิเศษและมีการขอให้ฝ่ายปกครองและอัยการเข้าร่วมสอบสวนด้วย โดยขณะนี้ถือว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎหมายป้องกันการทรมานฯ มากขึ้น ตามเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของประชาชนทุกคน อันเป็นการยกระดับกระบวนการยุติธรรมของไทยในหลายมิติ และไปไกลกว่าหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน

“

เพราะ การมีกฎหมายฉบับนี้ นอกจากจะยกระดับ **การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ** ในชีวิตและร่างกายของประชาชน **จากการถูกกระทำทรมาน และ บังคับให้สูญหาย** โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว **ยังจะช่วยคุ้มครองและ เป็นประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต** เมื่อ **ถูกกล่าวหา หรือร้องเรียน** เกี่ยวกับการตรวจค้น จับกุม **และสอบสวน ในคดีอาญา** ด้วย

”

ด้านนางสาวนริศราวัลด์ แก้วนพรัตน์ ผู้เสียหายจากกรณี **พลทหารวิเชียร เผือกสม** ถูกซ้อมทรมานในค่ายทหาร และเสียชีวิตในเวลาต่อมาเมื่อปี 2554 ได้สะท้อนประสบการณ์การเรียกร้องความยุติธรรมให้กับผู้เสียชีวิตซึ่งเป็นนำชาย **ว่าเป็นไปด้วยความยากลำบาก** เนื่องจากถูกสกัดกั้นการเข้าถึงความยุติธรรม เจออิทธิพลของผู้มีอำนาจและความล่าช้าในการดำเนินคดี เป็นเหตุให้ต้องใช้เวลายาวนานถึง 12 ปี กว่าคดีจะถึงที่สุดและได้รับการเยียวยา นางสาวนริศราวัลด์ เชื่อว่ากฎหมายป้องกันการทรมานฯ จะช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงความยุติธรรมสำหรับเหยื่อที่ถูกกระทำทรมานและบังคับให้สูญหายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้กระทำผิดจะได้รับโทษที่เหมาะสมตามฐานความผิดและย้อนระยะเวลาในการดำเนินคดีได้ โดยหวังว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะมีความระมัดระวังในการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ใดๆก็ดียังคงต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนผู้พบเห็นเหตุการณ์ในการร่วมกันเฝ้าระวังและแจ้งเหตุเมื่อพบเห็นการกระทำทรมานหรือบังคับให้สูญหายโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

วงเสวนายังสะท้อนว่า แม้ตลอด 1 ปีที่ผ่านมาของการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 จะพบปัญหาและข้อท้าทายในเชิงปฏิบัติที่จำเป็นต้องถอดบทเรียน แต่เป็นที่น่ายินดีที่หน่วยงานต่าง ๆ มีความตื่นตัวและความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น และเห็นว่าเจ้าหน้าที่ระมัดระวังตัวในการปฏิบัติหน้าที่ขึ้นมาก ในส่วนของ กสม. ได้เน้นย้ำและสนับสนุนให้รัฐบาลไทยเข้าร่วมเป็นภาคี

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

(OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION AGAINST TORTURE: OPCAT)

ตามที่เคยให้คำมั่นต่อนานาชาติ ซึ่งการเป็นภาคี OPCAT มีข้อตกลงหลักให้ประเทศภาคีพัฒนาระบบการตรวจเยี่ยมสถานที่ลิดรอนเสรีภาพ (Deprivation of Liberty) ที่เข้าข่ายการเป็นสถานที่ควบคุมตัว ภายใต้การดำเนินงานหรือการกำกับของรัฐ เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ห้องขัง เรือนจำ สถานที่ควบคุมตัวของทหาร พื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้หนีภัยจากความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน สถาบันจิตเวช และสถานที่ดูแลกลุ่มเปราะบางหรือผู้ด้อยโอกาส อันจะนำไปสู่การจัดตั้งกลไกป้องกันการทรมานระดับชาติ (National Preventive Mechanism: NPM) ที่จะรองรับการตรวจเยี่ยมสถานที่ลิดรอนเสรีภาพในประเทศไทย โดยคณะอนุกรรมการป้องกันการทรมานแห่งสหประชาชาติ (SPT) เพื่อนำเสนอข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะให้กับรัฐบาลและหน่วยที่รับการตรวจเยี่ยม ทั้งนี้ กสม. ได้เตรียมการและเตรียมความพร้อมในการเป็นกลไกป้องกันการทรมาน (NPM) ที่เป็นกลางและเป็นอิสระ เพื่อนำไปสู่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

สำหรับการประสานความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนงานป้องกันการทรมานในประเทศไทยให้เป็นรูปธรรม นั้น ที่ผ่านมากสม. ได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาโครงสร้างและระบบการทำงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกระบวนการยุติธรรมทางอาญาชั้นต้นธาร ตั้งแต่ขั้นตอนการรับแจ้งความ การจับกุม การคุมขัง การออกหมายอาญา การทำแผนประกอบคำรับสารภาพ และการเร่งรัดดำเนินคดี

ล่าสุด เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567 เลขาธิการ กสม. และผู้บริหารสำนักงาน กสม. ได้เข้าพบ พล.ต.อ.ต่อศักดิ์ สุขวิมล ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) พล.ต.ต.ชัช สุกแก้วณรงค์ รองผู้บัญชาการสำนักงานกฎหมายและคดี (กมค.) และ พล.ต.ต.วิทยา เย็นจิตต์ ผู้บังคับการกองคดีอาญา ณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อทบทวนการดำเนินงานสำคัญหลังจากที่ประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 และการเตรียมความพร้อมการเข้าเป็นภาคี OPCAT ร่วมกัน

“ โดย ตร. และ สำนักงาน กสม. มีแผนจัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถานีตำรวจ ที่เน้นการสร้างมาตรฐานทั้งทางกายภาพ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต่อผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ซึ่งถือเป็นสถานที่ลิดรอนเสรีภาพประเภทหนึ่งที่จะต้องได้รับการตรวจเยี่ยม ตามพิธีสารเลือกรับ OPCAT โดยจะเลือกสำรวจสถานีตำรวจจากทั้งหมด 1,484 แห่งทั่วประเทศ เพื่อค้นหา พัฒนา และยกระดับเป็น “โรงพักต้นแบบ” ที่ปราศจากการกระทำทรมานตามมาตรฐานระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชน

กสม. และ กสทช. กำกับดูแลการควบรวมธุรกิจ

DTAC - TRUE ให้ผู้บริโภคจ่ายค่าบริการ ในอัตราที่เป็นธรรม และส่งเสริมการเข้าถึง อินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล

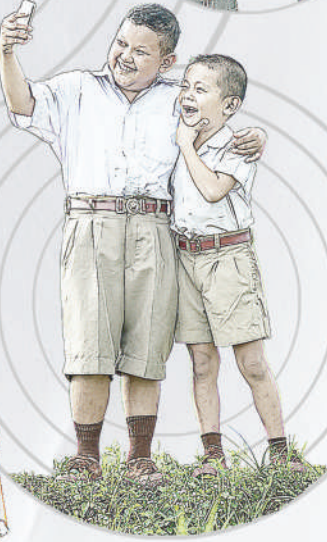
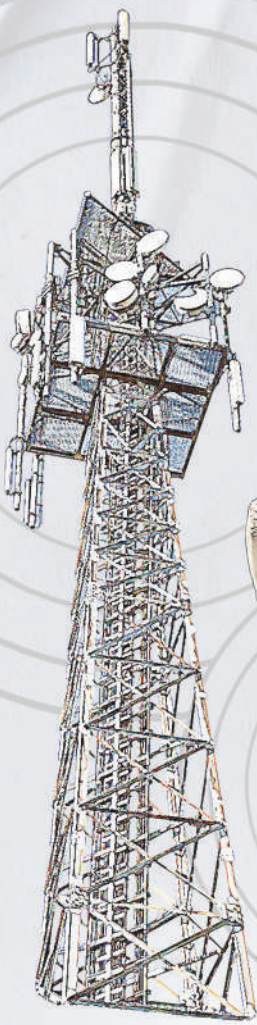
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 60 บัญญัติให้รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ ซึ่งต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ด้วย ขณะที่ มาตรา 46 มาตรา 56 วรรคสี่ และมาตรา 61 ได้รับรองสิทธิของผู้บริโภค การนำสาธารณูปโภคของรัฐไปให้เอกชนดำเนินธุรกิจ รัฐจะต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชน และต้องจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคด้วย

เมื่อเดือนตุลาคม 2565 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากเครือข่ายสลัมสี่ภาค ระบุว่า ตามที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ประกาศรวมกิจการโทรคมนาคมระหว่างบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC และบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพการแข่งขัน เกิดการผูกขาดโดยผู้ขายสองราย และมีอำนาจเหนือตลาดในธุรกิจโทรคมนาคมอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้การรวมธุรกิจยังส่งผลต่อทางเลือกของผู้บริโภคที่น้อยลง อาจทำให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านดิจิทัลและการกำหนดค่าบริการที่ไม่เป็นธรรม รวมถึงส่งผลให้ผู้ให้บริการธุรกิจที่มีคลื่นความถี่และโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง หรือ ผู้ให้บริการ MNO (Mobile

Network Operator) อาจเพิกเฉยต่อการให้บริการในพื้นที่ชนบทหรือภูมิภาคที่มีรายได้น้อยและห่างไกล ไม่ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานใหม่ โดยเฉพาะเครือข่าย 5G เนื่องจากจะมุ่งเน้นทำการตลาดกับกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้สูงในพื้นที่เมืองและพื้นที่ประชากรหนาแน่นเป็นหลัก ดังนั้น การที่ กสทช. พิจารณาให้รวมธุรกิจระหว่าง DTAC และ TRUE จะทำให้กลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อยทั้งในต่างจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการบริการสัญญาณโทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต และผู้ที่มีรายได้น้อยในเขตเมืองต้องเสียค่าบริการสูงขึ้น ซึ่งอาจเข้าข่ายการละเมิดสิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานจึงขอให้ตรวจสอบ

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า กสทช. มีมติรับทราบรายงานการประชุมนัดพิเศษ ครั้งที่ 5/2565 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2565 กรณีการรวมธุรกิจระหว่าง DTAC และ TRUE โดยได้กำหนดมาตรการให้ทั้งสองบริษัทปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่องมาตรการกำกับดูแลการรวมธุรกิจในกิจการโทรคมนาคม ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ซึ่ง DTAC และ TRUE ได้ยื่นจดทะเบียนบริษัทใหม่ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2566 ภายใต้ชื่อ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และมีภาคเอกชนหลายแห่งนำกรณีดังกล่าวไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองซึ่งมีประเด็นแห่งการฟ้องร้องหลายประเด็น เช่น การออกประกาศ กสทช. ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยระบุว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงหลักการในการกำกับดูแลการรวมธุรกิจของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมจากระบบอนุญาตไปสู่ระบบรายงาน ฯลฯ เป็นผลให้ DTAC และ TRUE สามารถรวมธุรกิจได้เพียงการรายงานให้ กสทช. ทราบ และขอให้ศาลเพิกถอนมติของ กสทช. ที่รับทราบการรวมธุรกิจระหว่าง DTAC และ TRUE ด้วย โดย กสม. พิจารณาเห็นว่า การที่ภาคเอกชนที่นำเรื่องไปฟ้องร้องต่อศาลปกครองแล้ว ถือเป็นกรณีตามมาตรา 39 (1) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งบัญญัติให้ กสม. สั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลแล้ว

ในมุมมองจากนักวิชาการอิสระ ผู้ทรงคุณวุฒิ พยานผู้เชี่ยวชาญ และองค์กรภาคเอกชน เห็นไปในแนวทางเดียวกันว่าการรวมธุรกิจ โทรคมนาคมข้างต้น มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการผูกขาดในตลาด ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ นวัตกรรม และความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล และประชาชนทุกคนที่ใช้บริการ โทรคมนาคมทั้งในด้านการได้รับบริการที่เท่าเทียม คุณภาพ ราคา หรือสิทธิในความเป็นส่วนตัว อีกทั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องไม่สามารถบังคับให้ผู้ประกอบการเลือกลงทุนในพื้นที่ที่ไม่สามารถสร้างกำไรได้ และยังมีข้อห่วงกังวลว่าหากผู้ถูกร้องไม่สามารถกำกับดูแลให้ผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจกันดำเนินการ ตามมาตรการที่กำหนดไว้ได้ อาจทำให้ตลาดโทรคมนาคมมีการแข่งขันน้อยลงและส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคที่จะต้องจ่าย ค่าบริการที่สูงขึ้นแต่คุณภาพเท่าเดิมหรือน้อยลง และไม่มี การขยายพื้นที่ให้บริการไปในพื้นที่ชายขอบหรือท้องถิ่นทุรกันดาร ซึ่งจะกระทบทั้งผู้ด้อยโอกาส คนชายขอบ ผู้ประกอบธุรกิจ รายย่อย ภาคอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปตามหลักการชี้แนะของ สหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights : UNGPs) ที่ระบุถึงหน้าที่ของภาครัฐและความรับผิดชอบของภาคธุรกิจ ในการเคารพสิทธิมนุษยชน กสม.ในคราวประชุมด้านการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2567 จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะไปยัง กสทช. ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน

ให้ กสทช. รายงานผลการดำเนินการต่อสาธารณชนทุก 6 เดือน จนกว่าจะมีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาเพิ่มการแข่งขันในตลาด โทรคมนาคมจนทำให้ค่าดัชนีการกระจุกตัว (HHI) อยู่ในระดับปกติ ทั้งในแง่การเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่อผู้บริโภคภายหลังการรวม ธุรกิจ และผลการดำเนินการตามเงื่อนไขและมาตรการเฉพาะที่ กสทช. กำหนด รวมทั้งผลการดำเนินการของ กสทช. ต่อกรณีที่ ผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ ไม่สามารถดำเนินการตามเงื่อนไขและ มาตรการเฉพาะดังกล่าวได้ และให้จัดทำแนวทาง (Road Map) ส่งเสริมให้มีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน (MVNO) หรือมีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาในตลาดโทรคมนาคม เพิ่มมากขึ้น ขยายพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไปยังพื้นที่ชายขอบหรือ ถิ่นทุรกันดาร ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมมีนโยบาย ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เช่น เสรีภาพในการแสดงออก สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิ ที่จะถูกลืม เป็นต้นและกำหนดให้ผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคม มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการที่ชัดเจนและเป็นไป ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐขอข้อมูล ดังกล่าว เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่หน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ละเมิด สิทธิมนุษยชนและให้มีการเปิดเผยสถิติการขอข้อมูลของหน่วยงานรัฐ ให้ประชาชนรับทราบด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

ให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการกำกับดูแล การรวมธุรกิจในกิจการโทรคมนาคม ประกาศ ณ วันที่ 4 ธันวาคม 2560 โดยกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กชค.) มีส่วนในการให้ความเห็นหรือร่วมพิจารณาการรวมธุรกิจ โทรคมนาคมที่มีผู้แข่งขันน้อยรายซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชน จำนวนมากอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ รวมทั้งพิจารณาแก้ไขวิธีการคำนวณ อัตราค่าบริการตามประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดและกำกับ ควบคุมโครงสร้างอัตราค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ ประกาศ ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน 2562 จากวิธีเฉลี่ยรวมทุกราย เป็นวิธีการอื่น เพื่อป้องกันการออกรายการส่งเสริมการขายที่ เอาเปรียบผู้บริโภคและทำให้ผู้มีรายได้น้อยไม่สามารถเข้าถึง อินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าเทียม

สารจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เนื่องใน “วันสตรีสากล” ประจำปี 2567

สหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ 8 มีนาคม ของทุกปีเป็นวันสตรีสากล เพื่อรำลึกถึงความหาญกล้าของผู้หญิงในอดีตที่ลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อสิทธิของตน และเพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมร่วมกันส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีและการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัฒนธรรมแบบชายเป็นใหญ่ที่ยังมีอยู่ในปัจจุบัน เป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงต้องเผชิญกับความเหลื่อมล้ำและถูกเลือกปฏิบัติจากอคติทางเพศ ผู้หญิงจำนวนมากต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง ทั้งความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงทางเพศ โดยมีรายงานระบุว่าผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นคนใกล้ชิดตัว เช่น อดีตคนรัก บุคคลในครอบครัว หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา และพบว่าผู้หญิงไทยถูกกระทำความรุนแรงและถูกล่วงละเมิดทางเพศ มากกว่า 7 คนต่อวัน ซึ่งมากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก นอกจากนี้ ผู้หญิงจำนวนมากยังเข้าไม่ถึงบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยเมื่อตั้งครรภ์ไม่พร้อม ขณะที่ผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อถูกทำร้ายหรือกระทำความผิดทางร่างกายและจิตใจยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่เป็นมิตร บางกรณีไม่มีพนักงานสอบสวนหญิง และในเหตุรุนแรงหลายกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัยให้ผู้หญิงได้ เช่น กรณีตำรวจไม่รับแจ้งความจากหญิงรายหนึ่ง ซึ่งถูกอดีตสามีทำร้ายถึง 3 ครั้ง ยิ่งไปกว่านั้น ปัญหาเหล่านี้ยังมีความอ่อนไหวมากขึ้นเมื่อเกิดขึ้นกับกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้หญิงและเด็กหญิงที่อยู่ในพื้นที่การสู้รบ กลุ่มชาติพันธุ์ แรงงานข้ามชาติหญิงพิกار หรือผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวี

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและความเสมอภาคทางเพศ โดยได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิงเป็น

ประเด็นสำคัญของการขับเคลื่อนในงานสมัชชาสิทธิมนุษยชน ปีที่ผ่านมา ซึ่งมีข้อมติที่เสนอแนะให้รัฐบาลกำหนดให้การยุติความรุนแรงในครอบครัวเป็นวาระแห่งชาติ และให้มีแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยพิจารณาจากต้นเหตุรากเหง้าของความรุนแรง ตลอดจนพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อจัดเก็บข้อมูลความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิงอย่างเป็นระบบ โดยจำแนกข้อมูลตามอายุ กลุ่มชาติพันธุ์ ท้องถิ่น ภูมิภาค และความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสียหายกับผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW)

“

เนื่องในโอกาสวันสตรีสากลประจำปี 2567 กสม. จึงขอเป็นกำลังใจให้ผู้หญิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงและเด็กหญิงที่กำลังเผชิญกับความรุนแรงทุกรูปแบบ กล้ายืนหยัดในสิทธิของตนที่จะต้องไม่ตกเป็นเหยื่อของการใช้อำนาจ รวมทั้งขอให้ทุกคนในสังคมไม่ว่าเพศใด เคารพสิทธิและความเสมอภาคทางเพศปรับทัศนคติเรื่องการใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น ตลอดจนขอให้รัฐบาลและทุกภาคส่วนของสังคมให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการจัดบริการที่จำเป็นสำหรับผู้หญิง เช่น บริการยุติการตั้งครรภ์อย่างปลอดภัย ตามสิทธิที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การจัดให้มีพนักงานสอบสวนหญิงที่เพียงพอ การสร้างเสริมศักยภาพของผู้หญิงและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในทุกระดับ เพื่อนำไปสู่สังคมที่เป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ และปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรง

”

พรประไพ กาญจนรินทร์
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ข่าวกิจกรรม กสม.

กสม. ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนว่า การดำเนินโครงการเหมืองแร่หินปูน จ.สุราษฎร์ธานี ส่งผลกระทบต่อชุมชน

วันที่ 7 - 8 มีนาคม 2567 **นางปรีดา คงแป้น** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงพื้นที่และประชุมตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีการดำเนินโครงการเหมืองแร่หินปูนเพื่อการอุตสาหกรรมในพื้นที่ตำบลบ้านท่าเนียน อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยได้รับฟังข้อมูลและข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม และที่ทำกินของประชาชน ตลอดจนกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของชุมชน และประชุมร่วมกับกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อรับฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขอประทานบัตรและการใช้พื้นที่ทำเหมืองแร่ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อประกอบการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กสม. แลกและชี้แจงรายงานผลการตรวจสอบกรณีการละเมิดสิทธิเด็กในการชุมนุมต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

วันที่ 14 มีนาคม 2567 **นายวสันต์ ภัยหลิกสิทธิ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แถลงและชี้แจงรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการละเมิดสิทธิเด็กในการใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเสรีภาพในการชุมนุมทางการเมืองระหว่างปี 2563 - 2564 ซึ่งมีการกระทำหรือละเลยการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเด็นการปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จับกุมเด็ก การดำเนินคดีอาญาต่อเด็ก และการข่มขู่คุกคามเด็ก ณ อาคารรัฐสภา เกียกกาย เขตดุสิต กรุงเทพฯ

กสม. ประชุมหารือกรณีการผลักดันให้มี (ร่าง) กฎกระทรวงแรงงานคุ้มครองพนักงานบริการ พ.ศ. ....

วันที่ 15 มีนาคม 2567 **นางสาวสุภัทรา นาคะผิว** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นายภาณุวัฒน์ ทองสุข** ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประชุมหารือเพื่อผลักดันให้มี (ร่าง) กฎกระทรวงแรงงานคุ้มครอง

พนักงานบริการ พ.ศ. .... ร่วมกับ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สภานายความ ผู้แทนด้านความเท่าเทียมทางเพศและการมีส่วนร่วมทางสังคม UNDP ประจำประเทศไทย และมูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ โดยที่ประชุมก็เห็นพ้องถึงความสำคัญของการมีกฎกระทรวงเพื่อคุ้มครองสิทธิแรงงานกลุ่มพนักงานบริการในสถานบริการ ณ ห้องประชุม 605 ชั้น 6 สำนักงาน กสม. และผ่านระบบออนไลน์

กสม.หารือแนวทางความร่วมมือการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการคุ้มครองเด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

วันที่ 20 มีนาคม 2567 **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หารือแนวทางความร่วมมือการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการคุ้มครองเด็กในพื้นที่ จังหวัดชายแดนใต้ ร่วมกับผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีการหารือถึงการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กในชุมชนมุสลิม ทั้งในมิติการส่งเสริมสุขภาพจิตเด็กและเยาวชน การคุ้มครองเด็ก และการพัฒนาศักยภาพบอบา/โตะะครู ในสถาบันปอเนาะใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ นอกจากนี้ยังได้เข้าพบเพื่อขอคำแนะนำจาก**ผู้ช่วยศาสตราจารย์อับดุลละาะ หนุ่มสุข** ผู้อำนวยการสถาบันวะสะฎียะฮ์เพื่อสันติภาพและการพัฒนา ในฐานะผู้แทนจุฬาราชมนตรีต่อแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กในบริบทสังคมมุสลิม ณ สำนักจุฬาราชมนตรี เขตหนองจอก กรุงเทพฯ

กสม. หารือกับกรรมาธิการระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านโทษประหารชีวิต และเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย เกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในประเทศไทย

วันที่ 25 มีนาคม 2567 **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นางสาวปิติกัญจน์ สิทธิเดช นายวสันต์ ภัยหลิกสิทธิ์** และ**นางสาวสุภัทรา นาคะผิว** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้การต้อนรับ **Mrs. Gloria Macapagal-Arroyo** อดีตประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และ **Mr. Tsakhia Elbegdorj** อดีตประธานาธิบดีมองโกเลีย ในฐานะสมาชิกคณะกรรมาธิการระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านโทษประหารชีวิต (ICDP) **Mr. Felipe de la Morena Casado** เอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย ในโอกาสเดินทางเยือนประเทศไทย ในการนี้ ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของการยกเลิกโทษประหารชีวิตในต่างประเทศ และความสำคัญของการหยุดพักการใช้โทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายที่มีโทษประหารชีวิตให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

ฝรั่งเศสรับรองสิทธิในการทำแท้ง ไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นประเทศแรกของโลก

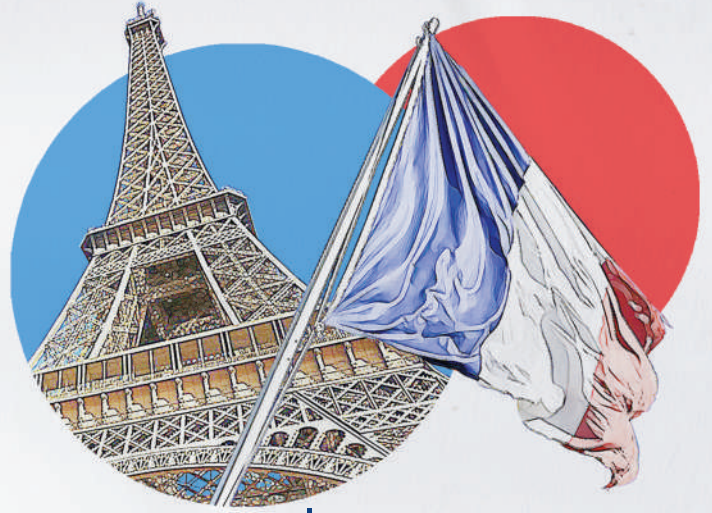
รัฐสภาฝรั่งเศส มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
ฉบับปี 1958 มาตรา 34 โดยบัญญัติเพิ่มเติมว่า

การทำแท้ง เป็น สิทธิ และ เสรีภาพ
ตามรัฐธรรมนูญ

เพื่อรับรองสิทธิของผู้หญิงในการยุติการตั้งครรภ์หรือทำแท้ง

ด้วยคะแนนเสียง **780** ต่อ **72** เสียง

นับเป็นการแก้ไขกฎหมายสูงสุดของประเทศ เพื่อขยายสิทธิ
การเข้าถึงการทำแท้งของผู้หญิง ซึ่งก่อนหน้านี้มีการสำรวจ
ความคิดเห็นของประชาชนพบว่ามากกว่า 85% ของกลุ่มตัวอย่าง
ต้องการให้มีการบัญญัติสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน
ในรัฐธรรมนูญ

สำหรับ ประเทศฝรั่งเศส ได้มีการ บัญญัติ
ให้ การทำแท้งถูกกฎหมาย
มาตั้งแต่ ปี 1975 และได้ ปรับปรุงแก้ไข
กฎหมายทำแท้ง มาแล้ว 9 ครั้ง

รวมทั้งมีการออกรัฐบัญญัติทำแท้งเสรี ซึ่งเป็นผลจากการเคลื่อนไหว
ของผู้หญิงฝรั่งเศสจำนวน 343 คน ร่วมกันเขียนจดหมายเปิดผนึก
เรียกร้องให้มีการทำแท้งเสรี หรือที่เรียกว่า

“คำประกาศ 343”

โดยผู้หญิงที่ร่วมลงรายชื่อทั้งหมดยอมรับว่าได้ทำการยุติการตั้งครรภ์
อย่างผิดกฎหมาย โดยการเรียกร้องของผู้หญิงกลุ่มนี้ เกิดขึ้นในช่วง
สถานการณ์การทำแท้งของฝรั่งเศสมีอัตราอยู่ที่ 700,000 - 800,000
รายต่อปี

นอกจากนี้ คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเมื่อปี 2001
ได้รับรองสิทธิการทำแท้งไว้แล้ว โดยอ้างถึงบทบัญญัติว่าด้วย
การคุ้มครองเสรีภาพที่อยู่ภายใต้คำประกาศสิทธิมนุษยชนและ
พลเมืองปี 1789 ซึ่งในทางปฏิบัติถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญ
ฝรั่งเศสด้วย

ที่มา :

BBC
ไทย

จัดทำและเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7
120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ : 0-2141-3800 และ 3900
: 0-2141-3913 และ 3919
สายด่วนร้องเรียน : 1377
ร้องเรียน : help@nhrc.or.th
เว็บไซต์ : www.nhrc.or.th

ขอความกรุณา
ตอบแบบประเมินออนไลน์

